

I.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK

...P..../2007/60.

A Fővárosi Törvényszék dr. Valkovits Ágnes ügyvéd /ügyvéd címe./ által képviselt, majd a felszámolás alá került, felszámoló az felszámoló neve (felszámoló címe - képviselője: dr. Németh András Róbert ügyvéd; Kiss és Társai Ügyvédi Iroda: ügyvéd címe/ által képviselt felperes neve /felperes címe./ felperesnek

dr. Lehner Katalin ügyvéd /ügyvéd címe./, majd dr. Jaczkovics László Gábor ügyvéd /ügyvéd címe./ által képviselt alperes neve /alperes címe./ alperes ellen

felhasználási díj megfizetésére kötelezés iránt indított perben meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.000 Ft + ÁFA /azaz Hárommillió Ft + ÁFA/ összegű díjat.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

A peres felek költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Fővárosi Ítéltáblához címzett, a Fővárosi Törvényszéknél 4 példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak kamatfizetésre, perköltség viselésének összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás tartását. A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve ügy bizonyítékok előterjesztésének helye nincs, kivéve ha a tények előadására, illetve a bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése, vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor. Ha a fellebbezés a megjelölt hivatkozást nélkülözi, a másodfokú tanács elnöke a fellebbezést hivatalból elutasítja.

Az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő peres fél számára a jogi képviselő kötelező.

Amennyiben az első fokú eljárásban jogi képviselő nélkül járt el a fellebbezést benyújtó peres fél, úgy fellebbezéséhez csatolja jogi képviselője meghatalmazását, illetve amennyiben pártfogó ügyvéd engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő a lakóhelye szerint illetékes Igazságügyi Hivatalnál, ennek igazolását.

I N D O K O L Á S :

Az felperes neve filmelőállító vállalkozás volt.

1992-ben készítette el 1-es személy rendezésében a "film címe" című dokumentumfilmet.

A felperes, mint a film gyártója biztosította a film készítéséhez szükséges valamennyi tárgyi- és személyi feltételt. Tehát a filmgyártás pénzügyi feltételeit is.

A film készítéséhez szükséges filanyag leforgatása során olyan anyag is készült - munkaanyagnak nevezett -, amely a kész filmalkotásnál nem került felhasználásra, azt a felperes archiválási célból az Országos Széchenyi Könyvtár Történeti Interjúk Tára Mozgóképkincs gyűjteményében letétbe helyezte.

A TV csatorna neve Rt. megbízásából 2-es személy és 3-as személy 12 részes filanyagot készített, azt az alperes sugározta is.

A filanyaghoz felhasznált, a felperes részéről archiválási célból elhelyezett anyag felhasználásához a rendezőtől, 1-es személytől engedélyt kaptak, és a felperes is engedélyezte a filanyag felhasználását szóban, azzal, hogy majd írásban a díj tekintetében is megállapodnak. A felperes ugyanis saját tulajdonának tartotta a fel nem használt, s archiválási célból elhelyezett anyagot is. A felperes, mint a filanyag tulajdonosa 6.000.000 Ft + ÁFA összegű díjat kért az alperestől, azzal, hogy nem szerzői jogdíjat követelt, hanem tulajdonosként neki járó, a felhasználás utáni összeget kérte.

Az alperes álláspontja azonban az volt, hogy a felperes, ahogy maga is kijelentette nem szerzői jogi jogosultja a vágatlan filanyagnak, s miután a filanyag nem minősül filmalkotásnak, a felperes díjigénye is megalapozatlan.

Az alperes 2004. novemberében kötött szerződést a 1-es cég neve Betéti Társasággal, amelynek képviselője 1-es személy rendező volt. A szerződést a „2-es film címe” munkacímű dokumentumfilm sorozat megrendezésére és elkészítésére kötötték. A filanyag elkészült még a 2004. szeptemberében, amely elkészítéséhez összesen 6 db, darabonként 60 perc időtartamú archivált filmfelvételt vett igénybe a Magyar Mozgóképkincs Megismeréséért Alapítványtól, azaz a közgyűjteményből a rendező. Az alperes ennek ellenében 240.000 Ft-ot fizetett ki.

Az alperes álláspontja az volt, hogy a szóbeli megállapodás érvényességét nem érinti az a tény, hogy a megállapodás írásba foglalása elmaradt.

A szóbeli megállapodás a nyers, vágatlan felvételekre, riportrészletekre szólt, ezek további szerkesztés, vágás és egyéb átdolgozás nélkül nem tekinthetők műalkotásoknak, mert a szellemi tevékenységből eredő egyéni, eredeti jelleg követelményét nem teljesítik. A szóbeli megállapodás tehát legfeljebb a filmelőállítót megillető szomszédos jogi jogosultság átruházásával, vagy egyes jogosultságok átengedésével összefüggő megállapodásként értelmezhető.

A felperes a vágatlan felvételek felhasználását engedélyezte, jogszavatosságot vállalt, az érvényes megállapodás létrejött, sőt a felek az árban is megállapodtak az egyeztetések során, vagyis piaci áron létrejött a megállapodás. A piaci ár mértékének megállapításával kapcsolatosan az alperes kérte figyelembe venni azt, hogy a 6 db, összesen 60 perc időtartamú felvétel teljes felhasználási jogosultságának a megszerzéséért nettó 240.000 Ft-ot kifizetett a Magyar Mozgóképkincs Megismeréséért Alapítványnak, tehát ez lehet az irányadó. Abban az esetben, ha a bíróság a szóbeli megállapodás létrejöttét, vagy annak érvényességét nem állapítja meg, az alperes álláspontja az volt, hogy a felhasználással elérhető bevétellel kell, hogy arányban álljon a szomszédos jogi jogosultat megillető díj mértéke is. Azaz a díj összegének megállapításánál az

előállítási költségek nem vehetőek figyelembe.

Az alperes megjegyezte, hogy a dokumentumfilm sorozat felhasználása iránt, mert speciális témája van, nem mutatkozik kereslet, az alperes azt csak a saját műsorszolgáltatása során tudja felhasználni.

A peres eljárás során a bíróság a felek által indítványozott bizonyítási eljárást lefolytatta, ennek keretében az egészségi állapota miatt személyesen a bíróság előtt megjelenni nem tudó 1-es személy filmrendező /mindkét filmalkotás rendezője/ írásban nyilatkozott a felperesi és alperesi kérdésekre.

Az írásbeli nyilatkozat szerint a TV csatorna nevenál készült és sugárzott „2-es film címe” című sorozat gyártója a TV csatorna neve volt, amely a 2-es cég neve Bt-t bízta meg a sorozat megrendezésével. A gyártás megkezdésekor még nem merült fel, hogy archivált anyagot is fognak használni.

A „2-es film címe” című filmsorozat költségvetése 14.000.000 Ft volt, amelyből a filmet ki kellett hozni.

Az archív filmanyagon kívül a „2-es film címe” című filmsorozathoz további anyagot is forgattak, több személlyel készült interjú, és számos vidéki helyszínen, valamint Budapesten is forgattak. Ebből a leforgatott anyagból két önálló rész került a filmsorozatba, és két kiegészítés. A film mindegyik része 50-55 perc hosszú volt.

A tanú nyilatkozata szerint az Országos Széchenyi Könyvtárból /a magyar mozgóképkincs gyűjteményből/ az alperes és 1-es személy rendező kérésére, de az név Filmstúdió felperes tudtával adták ki a kazettákat, amely kb. nyolc személy teljes anyaga volt /interjúalanyokról van szó/.

A "2-es film címe" című filmsorozat végső formájában nagyrészt a korábbi években forgatott felvételeken alapult, másrészt a gyűjteményből átvett anyagon és az újonnan forgatott anyagokon.

A bizonyítási eljárás keretében a bíróság továbbá beszerezte a peres felek indítványára a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét.

Az SzJSzT: ../10. számú szakértői vélemény elkészítéséhez az eljáró tanács megtekintette az alperes által sugárzott 14 részes dokumentumfilm sorozatot, és a vágatlan filmanyagot tartalmazó kazettákat az Országos Széchenyi Könyvtárban.

A szakértői véleményben felsorolták, hogy az egyes epizódok kikkel készített interjúkat tartalmazták.

A 155 db 20 perces kazettán beazonosítható módon csak 4-es személy és 5-ös személlyel készített interjúkról lehetett megállapítani, hogy kik az interjúalanyok. A többi személy neve a kazettákon nem volt feltüntetve.

Ezen túl megtekintették a „3-as film címe” című dokumentumfilm Beta kazettáinak listáját, ahol 6-os személy és 7-es személy neve szerepelt, akikkel 1-es személy szintén interjút készített.

Az eljáró szakértői tanács elfogadta azt a perbeli előadást, hogy a vágatlan felperesi filmanyag szolgált 1-es személy korábbi dokumentumfilmjeinek, és a perbeli dokumentumfilm sorozatnak is az alapjául. Miután időben terjedelmes filmanyagról volt szó, az eljáró tanács elegendőnek találta, hogyha egyes epizódokat és kazettákat néz meg, azaz 4-es személy készített interjút, amely az 1-7 kazettán szerepelt, valamint 5-ös személlyel készített, a 100-103. számú kazettán rögzített felvételeket.

A felek közötti vitás kérdés a díjazás mértékére vonatkozott, hiszen a tekintetben nem jött létre a felek között konkrét megállapodás, ezt tekintette alapvetően vitás kérdésnek az eljáró szakértői tanács is, de emellett a peres felek is feltettek kérdéseket, amelyek a filmanyag szerzői műnek történő minősítésével voltak kapcsolatosak, illetőleg az engedélyezett felhasználás esetén fizetendő díjra vonatkoztak.

A szakértői tanács arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi filmanyag, függetlenül attól, hogy a közgyűjteményben elhelyezett formájában még nem végleges, nem kész, mégis mint egyéni, eredeti alkotás szerzői jogi védelem alatt áll.

A periratokból következően a felperesi filmanyag az név Filmstúdió gyártása alatt, saját kezdeményezésében és szervezésében készült. A felperes gondoskodott a film megvalósításának anyagi és egyéb feltételeiről. Ezért az Szjt.66.§./1/ bekezdése alapján a filmalapanyag szerzői vagyoni /felhasználási/ jogaival a felperes rendelkezik. A felperes szerzői jogosultsági minősége annak ellenére megállapítható, hogy a közgyűjteményben elhelyezett, forgatott filmanyagokon a felperes neve nem jelenik meg.

Ami az archív anyag előállítójának, a felperesnek az igényét illeti, tehát hogy harmadik személytől a felhasználás ellenében milyen ellenérték illeti meg, a szakértői tanács az Szjt.16.§./1/ és /4/ bekezdésében foglaltakra hivatkozott.

Ebből következően álláspontja szerint díjazás akkor is jár, ha a felhasználásra adott engedély erről nem rendelkezett /ugyanis szóban a felek megállapodtak, a díjazás mértékéről azonban nem/.

Az Szjt.16.§./4/ bekezdése szerint a díjazás a szerzőt az engedély, vagyis a felhasználás joga fejében illeti meg. A perbeli esetben átdolgozás eredményeként jött létre egy film, amely egy új, az eredetitől különböző mű. Az átdolgozás pedig a mű felhasználásának minősül. A díjazás mértékekor indokolt figyelembe venni az átdolgozás nyomán létrejött új mű „felhasználási értékét”, azaz azt a tényezőt, hogy az új film felhasználásával milyen bevételre tesz szert az átdolgozást végrehajtó előállító.

A szakértői tanács szerint a felperesnek a filmanyag többszörözése ellenében még abban az esetben is jogdíjigénye állna fenn, ha a filmanyag nem állna szerzői jogi védelem alatt, hanem a szerzői alkotásjellegét el nem érő anyagként csupán ún. szomszédos jogi védelem illetné meg.

A szerzői alkotás szintjét el nem érő képsorok létrehozóit megilleti a teljesítményvédelem az Szjt.82.§-a szerint. E szerint a film előállítóinak védelmére biztosított jogok körében viszont nem szerepel a sugárzási jog, mint a felhasználás módja.

Az Szjt.18.§./1/ bekezdés b./ pontja szerint többszörözésnek minősül az egy, vagy több másolat készítése a rögzítésről. A felperesi filmanyag új filmmé való átdolgozása szükségszerűen többszörözéssel együtt járó cselekmény.

A televíziós sugárzás nem valósulhatott volna meg enélkül a többszörözés nélkül, ezért szomszédos jogi alapon is megállapítható, hogy a többszörözést végrehajtó filmelőállító szervezetnek, illetve az alperesi televízió szervezetnek a jogszerű felhasználás érdekében az Szjt.82.§./1/ bekezdés a./ pontja alapján meg kellett volna szereznie a film előállítójának hozzájárulását, illetve a felhasználás, azaz a többszörözés ellenében szomszédos jogi alapon is díjfizetési kötelezettsége áll fenn. Tehát ha a film nem minősülne szerzői műnek, az

előállító akkor is jogosult arányos díjazásra.

A díjazás mértékének meghatározásával kapcsolatos kérdésekre adott szakértői válasz az Szjt.16.§./4/ bekezdésének rendelkezéséből indult ki. E szerint a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia, filmalkotásnál a támogatást is a felhasználásból elért bevételnek kell tekinteni. Mindez arra enged következtetni, hogy a bevétel nélküli műfelhasználás nem eleve jogdíjfizetési kötelezettség nélküli.

A szerzői jog megsértése esetén a gazdagodási igény minimuma az elmaradt jogdíj, amely akkor is jár, ha az engedély nélküli felhasználás veszteséges.

Nincs olyan jogszabály, amely pontosan, vagy keretszerűen előírná, hogy mennyi jogdíj jár a filmelőállítónak a filmalkotás más műben történő felhasználásáért.

Az engedély fejében történő díjazás mértékének kérdése is elsődlegesen piaci vita tárgya. A szakértői testület feladatkörébe nem tartozik az, hogy összegszerűen meghatározza a díjazás mértékét, mert a díjazás a felek megállapodása alapján alakul. Tehát az eljáró tanács az összegszerűség kérdésében nem tudott állást foglalni, kizárólag a felek által felvetett, a díjazás mértékét befolyásoló szempontok megalapozottságát vizsgálta.

A kérdés tehát az, hogy mit kell tekinteni a felhasználással arányos díjazásnak.

A kiindulópont az, hogy a felhasználónak bevételt kell realizálnia.

Az nem feltétel, hogy a tevékenység eredményes-e, és a bevétellel szemben közvetlenül nem számolhatóak el felmerült költségek. A bevételi oldalon viszont figyelembe kell venni a felhasználó által elért mindazon anyagi előnyt, amely az a mű közösséghez közvetítéséért kapott, vagy arra a célra bárkitől kapott összeg /reklám- és szponzor bevételek, költségvetési támogatások/.

Az arányos díjazás mértékénél csak részben lehet kiindulni abból, hogy az alperes /időarányosan/ mennyit fizetett felhasználási díjként a Magyar Mozgóképkincs Alapítványnak. Nem ugyanolyan jellegű filmanyagról van szó, az alapítvány 7-es személy készült interjút, azaz egyetlen személlyel készített interjút adott át, ezzel szemben 1-es személy rendező az egész országot bejárva, tetemes költségvetéssel kutatta fel a helység-túlélőket. Az általa rögzített anyag egyedi és pótolhatatlan, a szereplők nagy része ma már nem él.

A dokumentumfilmek gyártási költségei csak korlátozottan szolgálhatnak összehasonlítás alapjául. Ugyanis a teljes gyártási költséget mutatják, míg a jogvita tárgya kész, bár vágatlan filmanyag felhasználása és átdolgozása fejében fizetendő díj összege.

A dokumentumfilm időtartama nincs összefüggésben a gyártási költségekkel, filmenként külön-külön vizsgálандóak a gyártási költségeket befolyásoló tényezők.

A film költségvetése a jogdíj nagyságrendje tekintetében lehet irányadó. Viszont nem indokolt kizárólag a gyártási költségek meghatározásából kiindulni, mert a szerzői jogi törvény szövege nem támasztja alá ezt a fajta számítási módot.

Figyelembe kell venni, hogy már korábban elkészült archív anyag ismételt felhasználására került sor, amelynek következtében eltűzöttnek minősül a díjazást az új felvételek készítésén alapuló dokumentumfilm teljes gyártási költségeire alapozni.

Egy korábbi Szerzői Jogi Szakértői Testületi vélemény a következő módon határozta meg a díjazás összegét:

„A filmalkotás hagyományos felhasználási módozataihoz /filmszínházi forgalmazás, videokazettán történő forgalmazás, televíziós sugárzás, stb./ kapcsolódó szokásos jogdíjtarifák és felhasználói bevételek közismertek, és viszonylagos pontossággal behatárolhatók. Ebből következően az ilyen típusú jogsértéseknél az okozott vagyoni hátrány összege meglehetősen pontossággal megállapítható, megbecsülhető. A vagyoni hátrány megállapításánál figyelembe kell venni a 2-es TV csatorna neve - amely ezeknek a filmeknek a legnagyobb potenciális hazai felhasználója - alkalmazott sugárzási jogdíjakat. Az adott esetben a sugárzási szerződések tanúsága szerint az érintett filmekből egy 3-3 perces bejátszásért 1998-ban 35.000, illetve 60.000 Ft-ot fizetett az 2-es Tv csatorna neve az országos sugárzásra. Egy teljes mű /30-45 perces dokumentumfilm, vagy tudományos ismeretterjesztő film/ országos sugárzási díja 200.000-500.000 Ft-ig terjedhet, egy „egész estés” magyar játékfilm esetében pedig ez maximum 1.000.000 Ft lehet.”

Az eljáró szakértői tanácsnak nincs információja a 2005-ben történt sugárzás idején alkalmazott hasonló sugárzási díjról, és figyelembe kell venni azt is, hogy ezen szakvélemény tényállása hét évvel korábbi.

A felperes 6.000.000 + ÁFA összeget követel, a díjazás mértékének meghatározása során kiemelendő, hogy az alperes nem a teljes felperesi filmanyag, hanem csak nyolc interjúalannal készült interjú tekintetében használta fel a felperes anyagát, az alperesi filmanyag ezzel szemben összesen 13 személlyel tartalmaz interjúkat.

A gyártási költségeket a díjazás összegének meghatározásakor mint viszonyítási alapot lehet értékelni, mert az alperes kész filmanyagokat használt fel, és ezért a piaci díjat befolyásolja az, hogy az alperes nem kívánt dokumentumfilm sorozat elkészítéséhez szükséges teljes költséget is beruházni. Éppen a kész filmanyag felhasználásával kívánt alacsonyabb költséggel készíthető új filmet sugározni.

A gyártási költségek összegéhez képest díjcsökkentő tényező, hogy nem az alperes rendelte meg a filmforgatást, hanem a perbeli kész filmanyag felhasználásával készített azonos történelmi kort bemutató másik dokumentumfilmet.

A felperesnél az újabb felhasználás során semmilyen további költség nem merült fel, a gyártás költségei feltehetően az első felhasználásnál megtérültek, és számára nem volt előrelátható, hogy tíz évvel később további felhasználásra kerül sor, amelyből további díjbevétele származhat.

Olyan díjazás arányos, amely magasabb, mint a Magyar Mozgóképkincs Alapítványnak fizetett díj /arányosan vetítve az epizódok számára/, figyelemmel arra, hogy az alapítványnak fizetett díj mutatja a piaci alku folyamán kialakult díjat, de a felperesi film lényegesen szélesebb körű előkészítő munkát igényelt.

Díjemelő tényezőként kell figyelembe venni az áru sajátosságát, ritkaságát, azaz hogy a háborút és szovjet légereket megjárt generáció szinte utolsó tagjaival készültek az interjúk, s halálukra tekintettel egyszerei és visszahozhatatlan lehetőség volt a felvételek elkészítése.

A felek elmulasztották a megállapodást a díjban, ami arra utal, hogy a felhasználás fejében

fizetendő díj összegét a professzionális felek akkor nem tartották lényegesnek, amely körülmény azonban végül a jogvitához vezetett.

Az alperesi kérdés felvetésére tekintettel a szakértői testület még rögzítette, hogy megalapozatlan, és a szerzői jog alapvető szabályaival ellentétes is az az alperesi álláspont, miszerint az adathordozók ára lehetne az alapja a felhasznált filmanyagért fizetendő díjazásnak.

A bíróság az időközben felszámolás alá került felperesnek fenntartott, eredeti kereseti kérelme megalapozottságának eldöntésénél, amely szerint 6.000.000 + ÁFA összegű díjazást kért az alperestől, **elsődlegesen a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét vette alapul.**

A felperes keresete az általa gyártatott, s az alperes által nem vitásan a felperes engedélyével felhasznált filmanyag ellenében járó díj megfizetésére irányult.

A peres eljárásban a felek által feltett kérdésekre a Szerzői Jogi Szakértő Testület határozottan azt az álláspontot foglalta el, hogy a vágatlan filmanyag nem pusztán adathalmaz, mert a felvételek előre megtervezett szigorú koncepció alapján, határozott művészeti elképzeléssel forgatott sorozat anyagai.

Az elkészült és letétbe helyezett alapanyag kétség kívül egyedi, eredeti, és megismételhetetlen mozgóképes anyag.

A vágatlan film is műnek minősül, mert egyéni, eredeti gondolatszövedéket tartalmaz pl. témaválasztás, megszólaltatott személyek kiválasztása, kérdések megfogalmazása, kérdések egymás utániségének logikája, azaz a kérdéssor szerkesztése, a személyek bemutatása a filmben/. Bár 1-es személy rendező írásbeli tanúnyilatkozata szerint a dokumentumfilmnél a legjelentősebb szerkesztői/rendezői munka az anyagokat kiválasztani, értékelni, csoportosítani, szerkeszteni, összeállítani, vágni, ez azonban nem zárja ki, hogy a vágatlan film is önmagában, mint egyéni, eredeti alkotás szerzői műnek minősüljön.

A perbeli képsorok a felperes dokumentumfilmjeinek azonosítható részei, amelyeken a szerző kizárólagos felhasználási joga mindenképpen fennáll. Az azonosítható mű védelme nemcsak az egész műnél kisebb részekre, hanem arra az esetre is vonatkozik, ha az alkotófolyamat első eredménye bővebb, mint a végleges mű.

Az eljáró tanács határozott álláspontja az volt, hogy a felperesi filmanyag, függetlenül attól, hogy még nem végleges és kész az, amely közgyűjteményben volt elhelyezve, mégis mint egyéni, eredeti alkotás szerzői jogi védelem alatt áll.

Ehhez igazodva, amely szakértői megállapítás határozott, egyértelmű, a szakértő vélemény más részeiben kifejtett állásponttal nem ellentétes, a bíróság megítélése szerint is elfogadható.

Ebből következően pedig az 1999. évi LXXVI. törvény /a továbbiakban Szjt./ 16.§./4/ bekezdése szerint a díjazás a felhasználás joga fejében /amelyet szóban a felperes megadott/ a felperest megilleti.

A felperes az Szjt.64.§./3/ bekezdése szerint előállító, amely gondoskodott a film megvalósításáról, annak anyagi és egyéb feltételeiről.

A 66.§./1/ és /2/ bekezdése szerint a filmalkotás létrehozására kötött szerződés alapján /a 2-es cég neve Bt-vel megkötött megállapodása az alperesnek/ a szerző ellenkező kikötés hiányában átruházza az előállítóra a filmalkotás felhasználására és a felhasználás engedélyezésére való jogot.

A bíróságnak abból kellett kiindulnia a díj mértékének megállapításánál, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület vélekedése szerint is piaci vita kérdése az, hogy milyen összegben határozzák meg a díjat a felek. Miután szabad megállapodás tárgya, a jogosult egy meghatározott összeget kér az engedély fejében, s a felhasználó dönt, hogy annak megfizetését vállalja-e, vagy sem, ilyen módon a piaci alku eredményeként egy felhasználói díjban megállapodnak.

A Szakértői Testület a már idézett, az összeg meghatározásánál figyelembe veendő tényezőket felhozta. Az a korábbi szakértői vélemény, amelyre utaltak, a bíróság megítélése szerint ez esetben is iránymutatásul szolgálhat, miszerint a filmalkotás hagyományos felhasználási módozatai esetén, s ezek közé tartozik a televíziós sugárzás is, a szokásos jogdíjtarifák és felhasználói bevételek közismertek és viszonylagos pontossággal behatárolhatóak.

A perbeli filmsorozat sugárzása 2005-ben történt meg, a hivatkozott szakértői vélemény a sugárzást megelőzően hét évvel korábbi díjtarifára utal, amellyel kapcsolatban megjegyzendő, hogy ugyancsak közismert tény, hogy a 2-es Tv csatorna neve az országos sugárzás ellenében fizetett díjakat, vagy az általa kért díjakat sem évről-évre, sem pedig bizonyos időszakonként jelentősen nem emelte.

A hivatkozott szakértői vélemény szerint egy 3-3 perces bejátszásért 35.000, illetőleg 60.000 Ft-ot fizetett a 2-es Tv csatorna neve 1998-ban. Egy 30-45 perces dokumentumfilm országos sugárzási díja 200.000-500.000 Ft-ig terjedhetett. Egész esetén magyar játékfilmnél 1.000.000 Ft lehetett.

1-es személy tanúkénti írásbeli nyilatkozata szerint az alperesnek átadott film részenként 50-55 perc hosszúságú volt, és arra a kérdésre, hogy milyen perchosszúságú volt részenként a közgyűjteményből átvett és beillesztett archivált anyag, ugyanezt a választ adta. Körülbelül nyolc személy teljes anyagát kérte ki az Országos Széchényi Könyvtárból a közgyűjteményből.

Hogy konkrétan egy-egy személlyel készített anyagból mennyit használtak fel, arra úgy nyilatkozott, hogy egy-egy portré, amely kb. 50-55 perc hosszú volt, elkészítéséhez szükséges anyagot használták fel. E tekintetben tehát nincsen határozott nyilatkozat, és nyilatkozata szerint saját maga is forgatott új anyagokat, de hogy milyen arányban lett felhasználva a korábbi és az új anyag, arra azt nyilatkozta, hogy nagyrészt a korábbi felvételeken alapult a sorozat, másrészt pedig az alapítványtól átvett /két interjú/ anyagon, és az újonnan forgatott anyagon.

A filmsorozat 14 részes volt.

Tehát a bíróság az alperes által fizetendő díj - amelyet arányos díjként kellett meghatározni - összegének meghatározásakor figyelembe vette azt, hogy a 14 részes, részeként 50-55 perces film nagyrészt a felperes által legyártott filmanyag felhasználásával készült.

A már korábban idézett szakértői véleményben foglaltak szerint egy 30-45 perces dokumentumfilm országos sugárzási díja 200.000-500.000 Ft-ig terjedhetett az 1998-as, és jelentősen nem változott sugárzási díjak alapulvételével.

Miután arra vonatkozóan nincsen adat, hogy a rendező új anyagként milyen terjedelmű filmanyagot forgatott, és abból milyen hosszúságú filmanyag az, amely a sugárzott filmsorozatban felhasznált anyag, s arra is figyelemmel, hogy két epizódot vásárolt az alperes az OSZK Történeti Interjúk Tárából, és nyolc epizódot a vágatlan anyagból, a bíróság mérlegeléssel

állapította meg azt a díjösszeget, amely a vágtatlan, de szerzői műnek minősülő filmanyag felhasználása ellenében jár a felperesnek.

Megjegyzi a bíróság a szakértői következtetések miatt, mert az összehasonlítás alapjául, illetőleg a felhasználás miatt és átdolgozás ellenében járó díj összegénél a teljes gyártási költségek nem vehetők figyelembe, hogy legfeljebb filmenként lett volna vizsgálható a gyártási költség összege. Ez, mint az egyik tényező a díj megállapításánál azonban jelentős bizonyítással járt volna, amely bizonyítás végeredménye is kétséges lett volna az eltelt időre figyelemmel.

A Szakértői Testületnek azt a következtetését sem hagyta figyelmen kívül a bíróság, hogy az arányos díj megállapításánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy nyolc interjúalannyal készült anyagot használt fel a felperes anyagából a rendező, az alperesi filmanyag viszont teljes egészében 13 személlyel tartalmaz interjút. Figyelembe vette azt is, hogy az alapítványnak fizetett díj, amelynél magasabb lehet az arányos díjazás, a fizetendő díj összegének meghatározásánál kevésbé vehető figyelembe, hiszen a felperesi filmanyag elkészítése egyrészt jelentős költséggel járt, másrészt pedig ahogy a Szakértői Testület is megállapította a dokumentumfilm anyag sajátos, megismételhetetlen élethelyzeteket rögzít.

A bíróság viszont annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy a felek a felhasználás előtt, illetőleg után sem tudtak megállapodni a díjazásban, holott professzionális felek voltak.

A bíróság tehát a rendelkező rész szerinti mérlegeléssel megállapított díj megfizetésére kötelezte az alperest, ÁFA összeggel együtt, és a Pp.81.§./1/ bekezdése szerint úgy rendelkezett, hogy a peres felek költségeiket maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2012. május 9. napján

Csíkyné dr. Szobácsi Julianna sk.
tanácselnök

A kiadmány hitelül:

II.

Fővárosi Ítéltábla
8.Pf.21.461/2012/5.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Valkovits Ágnes ügyvéd (...) által képviselt felperes neve „f.a.” (...) felperesnek, a Jaczkovics Ügyvédi Iroda (..., postacím: fél címe 1, ügyintéző: dr. Jaczkovics László Gáborügyvéd) által képviselt D... Zrt. (...) alperes ellen felhasználási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. május 9. napján kelt, 8.P.25.010/2007/60. sorszámú ítélete ellen a felperes 61. sorszám alatti fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben és akként megváltoztatja, hogy az alperest a 3.000.000 (Hárommillió) forint + áfa összegű felhasználási díj után 2006. március 15. napjától a megfizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegű késedelmi kamatának, és 231.000 (Kétszázharmincegyezer) forint perköltségnek a megfizetésére is kötelezi, egyebekben helybenhagyja.

A felperes köteles 15 napon belül megfizetni az alperesnek 53.300 (Ötvenháromezer-háromszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díjat, míg ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és úgy rendelkezett, hogy a peres felek költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet tényállása szerint a felperes 1992-ben elkészítette S... S... filmrendező rendezésében a „M...” című dokumentumfilmet, amelynek létrejöttéhez szükséges valamennyi tárgyi és személyi feltételt biztosított. A filmanyag forgatása során olyan munkaanyag is készült, amely a kész filmalkotásnál nem került felhasználásra, azt a felperes archiválási célból az Országos Széchényi Könyvtár Történelmi Interjúk Tára Mozgóképkincs gyűjteményében letétbe helyezte.

Az alperes megbízásából S... S... és B... A... 12 részes filmanyagot készített, amelyhez az archiválási célból elhelyezett anyagot is felhasználta, ehhez S... S... rendezőtől engedélyt kaptak és a felperes is engedélyezte a filmanyag felhasználását szóban azzal, hogy írásban a díj tekintetében megállapodnak.

A felperes az alperestől 6.000.000 forint + áfa összegű díjat kért a munkaanyag felhasználása

után. Az alperes a felperes díjigényét megalapozatlannak találta, mert álláspontja szerint a felperes nem szerzői jogi jogosultja a vágatlan filmanyagnak. Emellett az nem minősül filmalkotásnak, mert nélkülözi a szellemi tevékenységből eredő egyéni, eredeti jelleget.

Az alperes 2004 novemberében szerződést kötött a K... Bt-vel, amelynek képviselője S... S... rendező volt. A szerződés tárgya a „N...” munkacímű dokumentumfilm sorozat megrendezése és elkészítése volt. A filmanyag 2004 szeptemberében elkészült, amelyhez a rendező összesen 6 db, darabonként 60 perc időtartamú archivált filmfelvételt vett igénybe a közgyűjteményből. Az alperes ennek ellenében 240.000 forintot fizetett ki.

A felperes keresetében 6.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díj megfizetésére kérte az alperes kötelezését az általa gyártott és az alperes által a felperes engedélyével felhasznált filmanyag ellenében.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Hangsúlyozta, hogy a szóbeli megállapodás nyers, vágatlan felvételekre, riportrészletekre vonatkozott, amelyek további átdolgozás nélkül álláspontja szerint nem tekinthetők műalkotásnak, ezért a felek szóbeli megállapodása legfeljebb a filmelőállítót megillető szomszédos jogi jogosultság átruházásával vagy egyes jogosultságok átengedésével összefüggő megállapodásként értelmezhető. A piaci ár mértékének megállapítása során kérte figyelembe venni azt a tényt, hogy a 6 db, összesen 60 perc időtartamú felvétel teljes felhasználási jogosultságának megszerzéséért nettó 240.000 forintot fizetett, amely álláspontja szerint a perbeli esetben is irányadó lehet. További álláspontja szerint a felhasználással elérhető bevétellel kell arányban állnia a szomszédos jogi jogosultat megillető díj mértékének, annak megállapítása során az előállítási költségek nem vehetőek figyelembe. Megjegyezte, hogy a dokumentumfilm-sorozat felhasználása iránt nem mutatkozik kereslet, az alperes azt csak a saját műsorszolgáltatása során tudja felhasználni.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak.

Határozatát a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 16. §-ának (1) és (4) bekezdésére, 18. §-ának (1) bekezdés b) pontjára, 66. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint 82. §-ára alapította.

A peres felek indítványára beszerezte a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét, ami alapján megállapította, hogy a felperes filmanyaga egyéni, eredeti alkotás, ezért az szerzői jogi védelem alatt áll. A filmanyag a felperes gyártása alatt, saját kezdeményezésében és szervezésében készült, a felperes gondoskodott a film megvalósításának anyagi és egyéb feltételeiről, ezért a filmanyag szerzői-vagyoni - felhasználási - jogaival a felperes rendelkezik. Szerzői jogosulti minősége annak ellenére megállapítható, hogy a közgyűjteményben elhelyezett filmanyagokon a felperes neve nem jelenik meg.

Rögzítette, hogy díjazás akkor is jár a felperesnek, ha a felhasználásra adott engedély erről nem rendelkezett, mert a díjazás a szerzőt az engedély, vagyis a felhasználás joga fejében illeti meg.

A perbeli esetben átdolgozás eredményeként jött létre a sorozat, amely egy új, az eredetitől különböző mű. Az átdolgozás a mű felhasználásának minősül, amely ellenében a fentiek

szerint díjazás jár.

A díjazás mértékének megállapítása során indokolt figyelembe venni az átdolgozás nyomán létrejött új mű felhasználási értékét, azaz azt a tényezőt, hogy annak felhasználásával milyen bevételre tesz szert az átdolgozást végrehajtó, előállító.

A felperes filmanyagának új filmmé való átdolgozása az elsőfokú bíróság álláspontja szerint szükségszerűen többszörözéssel együttjáró cselekmény, mely többszörözés nélkül a televíziós sugárzás nem valósulhatott volna meg. A többszörözést végrehajtó filmelőállító szervezetnek is meg kell szereznie a film előállítójának hozzájárulását, míg a többszörözés ellenében szomszédos jogi alapon is díjfizetési kötelezettsége áll fenn. Ebből arra következtetett, hogy ha a film nem minősülne szerzői műnek, az előállító akkor is jogosult lenne arányos díjazásra. A szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében megillető díjazás mértékének a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia, filmalkotásnál pedig a támogatást is a felhasználásból elért bevételnek kell tekinteni. Mindebből az elsőfokú bíróság arra jutott, hogy a bevétel nélküli műfelhasználás nem eleve jogdíjfizetési kötelezettség nélküli.

Hangsúlyozta, hogy a szerzői jog megsértése esetén a gazdagodási igény minimum az elmaradt jogdíj, amely akkor is jár, ha az engedély nélküli felhasználás veszteséges. Az engedély fejében történő díjazás mértéke elsődlegesen piaci vita tárgyát képezi, mely díjazás a felek megállapodása alapján alakul ki. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy mit kell a felhasználással arányos díjazásnak tekinteni. Érvelése szerint csak részben vehető figyelembe az, hogy az alperes mennyit fizetett felhasználási díjként a M... M... A...nak, az alapítvány ugyanis egyetlen személlyel készített interjút adott át, míg S... S... rendező az egész országot bejárva, tetemes költségvetéssel kutatta fel a G... túlélőket. Az általa rögzített anyag egyedi és pótolhatatlan, a szereplők nagy része ma már nem él. Mindemellett a dokumentumfilm gyártási költségei is csak korlátozottan szolgálhatnak az összehasonlítás alapjául az elsőfokú bíróság álláspontja szerint. A dokumentumfilm időtartama nincs összefüggésben a gyártási költségekkel, míg a film költségvetése a jogdíj nagyságrendje tekintetében nem lehet irányadó, és a szerzői jogi törvény szövege sem támasztja alá a kizárólag a gyártási költségekből kiinduló számítási módot.

Figyelembe vette azt is, hogy a már korábban elkészült archív anyag ismételt felhasználására került sor, amelynek következtében eltűzöttnek találta a díjazást az új felvételek készítésén alapuló dokumentumfilm teljes gyártási költségeire alapozni. Álláspontja szerint a gyártási költségeket a díjazás összegének meghatározásakor, mint viszonyítási alapot lehet értékelni, mert az alperes kész filmanyagot használt fel, ezzel nyilvánvalóan alacsonyabb költséggel készíthető filmet kívánt létrehozni és sugározni. Ezzel szemben az újabb felhasználás során a felperesnél további költség nem merült fel, gyártási költségei feltehetően az első felhasználásnál megtérültek és nem volt előre látható számára, hogy 10 évvel később további díjbevétellel járó felhasználásra kerül sor.

Mindezekből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy olyan díjazás arányos, amely magasabb, mint a M... M... A...nak fizetett díj, arányosan vetítve az epizódok számára. Díjemelő tényezőként vette figyelembe a filmanyag ritkaságát, azaz azt, hogy a háborút és a szovjet lágereket megjárt generáció szinte utolsó tagjaival készültek az interjúk, akik időközben elhunytak, ezért a felvételek elkészítése egyszeri és megismételhetetlen lehetőség volt. Értékelt

azt is, hogy a perbeli filmsorozat sugárzására 2005 évben került sor, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a Magyar Televízió az országos sugárzás ellenében fizetett díjakat jelentősen nem emelte az elmúlt években, erre tekintettel figyelembe vehetőnek találta a felperes által felhozott korábbi időszakból származó sugárzási díjra vonatkozó adatokat. Hangsúlyozta, hogy az alperes a felperes anyagából 8 interjúalannyal készült anyagot használt fel, az alperesi filmanyag ezzel szemben 13 személlyel tartalmaz interjút. Annak azonban nem tulajdonított jelentőséget, hogy a peres felek, akik a filmelőállításban professzionális résztvevők, nem tudtak megállapodni a díjazásban. Mindezek együttes értékelésével, mérlegeléssel 3.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díjat talált arányban állónak a felperes által legyártott filmanyag felhasználásával, ezért ezen összeg megfizetésére kötelezte az alperest, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A perköltségről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett akként, hogy a peres felek a költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Sérelmezte, hogy bár a felperes mind a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében, mind pedig a 2010. január 11-ei beadványában a megjelölt felhasználási díj után 2006. március 14. napjától a Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében foglalt mértékű késedelmi kamat megfizetésére is kérte az alperest kötelezni, e kérelme tekintetében azonban az elsőfokú bíróság a döntést mellőzte és annak indokát sem adta. Erre tekintettel kérte az alperest 2006. március 14. napjától kezdődően a gazdálkodó szervezetek között irányadó késedelmi kamat megfizetésére is kötelezni.

Emellett a perköltségről az elsőfokú ítélet a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett, arra tekintettel, hogy a peresztesség-pernyertesség aránya megegyező, nem vette figyelembe azonban a felperes által lerótt 462.000 kereseti illetéket, amely a felperes pernyertességéhez viszonyítva számottevő különbséget keletkeztet a felek perköltsége között. Ennek következtében kérte az alperest az eljárási illeték arányos részének megfizetésére kötelezni a perköltség körében. Hangsúlyozta a fellebbezés, hogy az ítélet indokolása nem tér ki arra, hogy a felperes a felhasználási jogot a filmsorozat első részének sugárzása után visszavonta az alperestől arra tekintettel, hogy az alperes a jogdíj fizetésére nem mutatott hajlandóságot, ebből következően az alperes a további részeket a felperes felhasználási engedélyének hiányában sugározta és ezzel szerzői jogsértést követett el.

Megalapozatlannak tartotta a fellebbezés a mérlegeléssel megállapított jogdíj mértékét is. A mérlegelésnél figyelembe vett szempontrendszer álláspontja szerint a felperes által elszenvedett jogsérelmet, gazdasági veszteséget nem veszi figyelembe, a mérlegeléssel 50%-ban meghatározott jogdíj összegében mindez nem térül meg.

Figyelmen kívül hagyta az ítélet továbbá, hogy olyan felvételekről van szó, amelyek a korábban forgalmazásba került filmekből kimaradtak és az alperesi felhasználással ezek további felhasználása lehetetlenné vált, ennek következtében azok a felperes részére elvesztek, és azokat a szereplők elhalálása folytán megismételni sem lehet.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a felhasználási díj megállapításánál a gyártási költségek alakulását sem annak ellenére, hogy az alperes mintegy 10 órányi anyagot használt fel, amelynek előállítási költsége jóval meghaladta a felperes perbeli követelését, és a legyártott anyag további felhasználási lehetőségétől a felperes elesett.

Mérlegelése során a 2005-ös gazdasági év tekintetében az 1998-as év sugárzási díjaival számolt annak ellenére, hogy semmi nem indokolta, hogy az ítélet számítási alapjaként 7 évvel korábbi

árakat fogadjon el. A felperes által követelt felhasználási díj arányos és méltányos, arra is tekintettel, hogy a sorozat értékörző, a jövőben szinte évente sugározható alperes által a kapcsoló megemlékezések alkalmával.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A felek fellebbezéssel nem támadták az elsőfokú ítéletnek az alperest 3.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díj megfizetésére kötelező rendelkezését, ezért azt a Fővárosi Ítéletábrla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette.

A fellebbezés az alábbiak szerint, részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg. Mérlegeléssel meghozott érdemi döntésével a Fővárosi Ítéletábrla egyetért.

Helytállóan állapította meg a kirendelt Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleménye alapján, hogy a felperes filmanyaga - függetlenül attól, hogy az a közgyűjteményben elhelyezett formájában még nem végleges - egyéni, eredeti alkotás, ezért szerzői jogi védelem alatt áll. A vágatlan filmanyag témaválasztásában, a megszólaltatott személyek kiválasztásában, a kérdések megfogalmazásában és megszerkesztésében, valamint a személyek bemutatásában az SZJSZT szakvéleménye szerint is egyéni, eredeti gondolatszövedéket tartalmaz, ezért szerzői jogi alkotás jellege nem vitatható el.

Helyesen jutott az Szjt. 66. §-ának (1) bekezdése alapján arra, hogy a filmanyag szerzői vagyoni - felhasználási - jogaival a felperes rendelkezik, mert a film megvalósításának anyagi és egyéb tárgyi feltételeit a felperes biztosította. Szerzői jogosulti minősége annak ellenére megállapítható, hogy a közgyűjteményben elhelyezett filmanyagokon a felperes neve nem jelenik meg.

Megfelelően hívta fel az Szjt. 16. §-ának (1) és (4) bekezdését, amelyből helytállóan következtetett arra, hogy díjazás akkor is jár, ha a felhasználásra adott engedély erről nem rendelkezett. A perbeli esetben a felperes vágatlan anyagainak átdolgozásával az alperes új művet hozott létre. Az átdolgozás a mű felhasználásának minősül, míg az Szjt. 16.§-ának (4) bekezdése értelmében a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg.

A felhasználási díj mértékének megállapítása során nincs jelentősége az alperes esetleges jogsértő magatartásának, erre alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében.

Azt a körülményt, hogy az alperes a sugárzást a korábban megadott engedélyt követően a felperes kifejezett tiltakozása ellenére folytatta, amelynek következtében a felperes elesett attól a lehetőségtől, hogy üzleti alku folyamán állapítsa meg a felhasználási jog átengedésének ellenértékét, a felhasználási díj megállapítása során figyelembe venni nem lehet. Az alperes esetleges jogsértő magatartásának eredményét a felperes kártérítés keretében érvényesítheti az alperessel szemben.

Mindemellett az engedély nélküli felhasználás formáját öltő szerzői jogsértés esetén a jogosult az

Szjt. 52. § (1) bekezdésének e) pontja alapján követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését, mely gazdagodási igény minimuma az elmaradt jogdíj, amely akkor is jár, ha az engedély nélküli felhasználás veszteséges. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy e díjazásnak eltérő megállapodás hiányában a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia azzal, hogy filmalkotás esetében a támogatást is a felhasználásból elért bevételnek kell tekinteni.

A felhasználással arányos díjazás megállapítása során az elsőfokú bíróság által alkalmazott szempontokat a Fővárosi Ítéltábla osztotta. Helyesen vette figyelembe a Magyar Televízióban alkalmazott sugárzási jogdíjakat, amely a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleménye alapján is a perbeli esetben alkalmazható. Osztható volt az álláspontja abban, hogy a gyártási költségeket a díjazás összegének meghatározásakor viszonyítási alapként lehet értékelni, hiszen ez az a költség, amelyet az alperes megtakarított azzal, hogy a felperes által legyártott kész filmanyagot használt fel. Mindemellett a felperesnél az újabb felhasználás során további költség nem merült fel és gyártási költségei feltehetően az első felhasználásnál megtérültek. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, hogy díjemelő tényezőként kell figyelembe venni a filmalkotás azon sajátosságát, hogy egy korszak tanúit szólaltatta meg, mely generáció azóta szinte teljes egészében kihalt. Erre tekintettel a felvételek ismételt elkészítése már nem lehetséges. Megalapozottan vette figyelembe azt is az elsőfokú bíróság az alperes által fizetendő díj összegének meghatározásakor, hogy a 14 részes, egyenként 50-55 perces film nagyrészt a felperes által legyártott filmanyag felhasználásával készült. Mindezek alapján okszerűen következtetett arra, hogy a felperes 3.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díjra tarthat alappal igényt, így a felperes további 3.000.000 forint+áfa megfizetésére irányuló fellebbezése nem vezetett eredményre, ebben a részében a Fővárosi Ítéltábla az elutasító rendelkezést helybenhagyta.

Alapos volt a fellebbezés azonban a késedelmi kamat és az elsőfokú perköltség tekintetében.

A felperes mind a fizetési meghagyásában, mind az ezt követő beadványaiban a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte az alperes kötelezését 2006. március 14. napjától a teljesítés napjáig terjedően. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az erről való rendelkezést és ennek indokát sem adta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének részben megváltoztatta és az alperest a megállapított 3.000.000 forint + áfa összegű felhasználási díj után 2006. március 15. napjától a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kötelezte a Ptk. 298. §-ának a) pontja értelmében, azzal, hogy a felperes a 6.000.000 forint + áfa összegű perbeli követeléséről számlát állított ki az alperes irányába, amelyben foglalt fizetési határidő 2006. március 14. napján telt le, így az alperes ezt követő naptól esett a felhasználási díj megfizetésével késedelembe.

Helyesen hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy bár az elsőfokú bíróság a perköltség tekintetében megfelelően alapította határozatot a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésére a peres felek 50-50%-os pernyertességére tekintettel, határozata meghozatala során azonban figyelmen kívül hagyta a felperes által lerótt 462.000 forint kereseti illetéket, amely összeg 50%-ának megfizetésére a másodfokú bíróság az alperest kötelezte, tekintettel arra, hogy a peres felek jogi képviselői munkadíjban felmerülő perköltsége egymást kioltotta. A Fővárosi Ítéltábla

ezért az alperest 231.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére is kötelezte, míg a fentieket meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése kisebb részben - a felhasználási díj után 2006. március 14-étől járó késedelmi kamat és 231.000 forint elsőfokú perköltség - tekintetében vezetett eredményre, míg az alperes 3.000.000 forint + áfa és annak késedelmi kamata tekintetében pernyertes a másodfokú eljárásban. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a túlnyomórészben pernyertes alperes részperköltségeinek megfizetésére. Ennek megállapítása során a fellebbezési értékre (3.000.000 + 231.000 forint) is tekintettel a felperes oldalán a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése szerinti, a fellebbezéshez csatolt megbízási szerződésben foglaltakra és a pernyertesség arányára tekintettel 18.500 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat, míg az alperes tekintetében az IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerinti 75.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat vett figyelembe. A 3.231.000 forint fellebbezési pertárgy értékre tekintettel a szükséges fellebbezési illeték 258.480 forint volt, amelyből a pervesztesség arányára tekintettel az alperes 18.480 forintot tartozik a felperesnek másodfokú részperköltségként megfizetni.

A felperes a fellebbezésén 576.000 forint illetéket rótt le bélyegben. Tájékoztatja a másodfokú bíróság a felperest, hogy az általa túlzott összegben megfizetett illeték egy része túlfizetés címén az Itv. 80. § (1) bekezdés (1) bekezdés f) pontja alapján az adóhatóságtól az adózás rendjéről szóló törvény adóvisszatérítésére vonatkozó szabályai szerint visszaigényelhető (Itv. 79. § (4) bekezdés). Erről a másodfokú bíróság az Itv. 81. § (2) bekezdésére figyelemmel az adóhatóságot határozatának az elsőfokú bíróság útján való megküldésével értesíti.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2013. március 5.

Dr. Lesenyei Terézia s.k. a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül: